

Antoniewski R., *Praca przymusowa w świetle badań imigrantów z Zachodniej Ukrainy*, [w:] M. Jaroszewicz, R. Antoniewski, *Praca przymusowa imigrantów w Polsce: Analiza na przykładzie społeczności ukraińskiej i wietnamskiej*, red. P. Dąbrowski, CMR Working Papers, nr 58(116), Ośrodek Badań nad Migracjami, Warszawa 2012, [online:] <https://www.migracje.uw.edu.pl/publikacje/praca-przymusowa-imigrantow-w-polsce-analiza-na-przykladzie-spolesznosci--ukrainskiej-i-wietnamskiej/> [dostęp/dоступ 15.12.2023].

Arrow K.J., *The theory of discrimination* [w:] *Discrimination in Labor Markets*, red. O. Ashenfelter, A. Rees, Princeton University Press, Princeton 1973.

Asystentki i asystenci międzykulturowi oraz romscy w szkołach, [online:] www.asywszkole.pl [dostęp/dоступ 23.04.2024].

Barometr Polskiego Rynku Pracy 2022, Personnel Service, [online:] https://personnelservice.pl/wp-content/uploads/2022/03/Barometr-Polskiego-Rynku-Pracy_Personnel-Service_2022.pdf [dostęp/dоступ: 27.05.2022].

Bartoszkiewicz M., *Migracja ukraińskich pracowników w Polsce podczas pandemii COVID-19*, „Studia z Polityki Publicznej” 2021, t. 8, nr 3, [online:] <https://doi.org/10.33119/KSzPP/2021.3.3>, [dostęp/dоступ 15.12.2023].

Becker, G.S., *The Economics of Discrimination*, University of Chicago Press, Chicago 1957, [online:] <http://bibliotecadigital.econ.uba.ar/download/Pe/187894.pdf> [dostęp/dоступ 20.06.2022].

Bezrobocie w kwietniu 2020, Diagnoza.PLUS, [online:] <https://diagnoza.plus/bezrobocie-w-kwietniu-2020> [dostęp/dоступ 20.06.2023].

Bińkowski J., *Ukraińska imigracja do Polski. Analiza zjawiska w kontekście sytuacji na rynku pracy*. Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu, Warsaw Enterprise Institute, Warszawa–Wojnowice 2017.

Brücker H., Gundacker L., Hauptmann A., Jaschke Ph., *Arbeitsmarktwirkungen der COVID-19–Pandemie. Stabile Beschäftigung, aber steigende Arbeitslosigkeit von Migrantinnen und Migranten*, IAB-Kurzbericht, nr 9, Norymberga 2021, [online:] <https://doku.iab.de/kurzber/2021/kb2021-09.pdf> [dostęp/dоступ 20.06.2022].

Brunarska Z., *Ukraińscy migranci w Polsce: sytuacja obecna*, [w:] Z. Brunarska, M. Grotte, M. Lesińska, *Migracje obywateli Ukrainy do Polski w kontekście rozwoju społeczno-gospodarczego: stan obecny, polityka, transfery pieniężne*, CMR Working Papers, nr 60(118), Ośrodek Badań nad Migracjami, Warszawa 2012, [online:] https://www.migracje.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2016/11/WP60118_2-1.pdf [dostęp/dоступ 29.06.2023].

Brunarska Z., *Ukraińscy migranci zarobkowi w Polsce – dlaczego tak trudno ich policzyć?*, „Studia BAS” 2014, nr 4.

Bulska D., Skrodzka M., Smulczyk M., Winiewski M., *Równe traktowanie w szkole. Raport z badania w szkołach oraz analiza ilościowa programów wychowawczo-profilaktycznych*, „Biuletyn Rzecznika Praw Obywatelskich” 2021, nr 3, [online:] <https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/2022-01/Raport%20-%20Równe%20traktowanie%20w%20szkole.pdf> [dostęp/dоступ 22.04.2024].

Centralny Ośrodek Informacji Gospodarczej (2022), [online:] https://www.coig.com.pl/Baza_szkol_w_Polsce.php [dostęp/dоступ 16.07.2023].

Centrum Edukacji Obywatelskiej, [online:] <http://www.ceo.org.pl> [dostęp/dоступ 24.04.2024].

Chmielewska-Kalińska I., Dudek B., Strzelecki P., *Sytuacja życiowa i ekonomiczna uchodźców z Ukrainy w Polsce. Raport z badania ankietowego zrealizowanego przez OO NBP*, Departament Statystyki, Warszawa 2022, [online:] <https://nbp.pl/wp-content/uploads/2022/11/sytuacja-uchodzcow-z-Ukrainy-w-Polsce.pdf> [dostęp/dоступ 25.06.2023].

Chmielewska-Kalińska I., Dudek B., Strzelecki P., *Sytuacja życiowa i ekonomiczna migrantów z Ukrainy w Polsce – wpływ pandemii i wojny na charakter migracji w Polsce. Raport z badania ankietowego NBP*, Departament Statystyki, Warszawa 2023, [online:] https://nbp.pl/wp-content/uploads/2023/04/Sytuacja-zyciowa-i-ekonomiczna-migrantow-z-Ukrainy-w-Polsce_raport-z-badania-2022.pdf [dostęp/dоступ 15.12.2023].

Chrostowska P., *Co w 2. półroczu tego roku szkolnego zmieniło się w sytuacji uczniów uchodźczych i szkół*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, [online:] <https://ceo.org.pl/co-w-2-polroczu-tego-roku-szkolnego-zmienilo-sie-w-sytuacji-uczniow-uchodzczych-i-szkol/> [dostęp/dоступ 17.07.2023].

Chrostowska P., *Uczniowie uchodźcy z Ukrainy w polskim systemie edukacji*, Centrum Edukacji Obywatelskiej, [online:] https://ceo.org.pl/wp-content/uploads/2022/11/CEO_uczniowie_uchodzczy_pazdziernik_2022-fin-1.pdf [dostęp/dоступ 17.07.2023].

Congressional Research Service, *Unemployment Rates During the COVID-19 Pandemic*, 2021, [online:] <https://sgp.fas.org/crs/misc/R46554.pdf> [dostęp/dоступ 20.06.2023].

Cope B., Keryk M., Kyliushyk I., *Sytuacja ukraińskich migrantek w Polsce w czasie COVID-19*, Fundacja „Nasz Wybór” we współpracy z Fundacją im. Heinricha Bölla, Warszawa 2021, [online:] https://ukrainskidom.pl/wp-content/uploads/2023/01/Raport_PL_Sytuacja_ukrainskich_migrantek_w_Polsce_w_czase_Covid-19.pdf [dostęp/dоступ 2.02.2022].

Cudzoziemcy pracujący w Polsce – statystyki, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, [online:] <https://archiwum.mriips.gov.pl/analizy-i-raporty/cudzoziemcy-pracujacy-w-pol-sce-statystyki/> [dostęp/dоступ 20.06.2023].

Dane spisu powszechnego w Ukrainie, 2001, [online:] <http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/general/language/> [dostęp/dоступ 22.06.2023].

Dąbrowska Z., *Sondaż: Większość Polaków gotowych na przyjęcie wszystkich uciekinierów z Ukrainy*, „Rzeczpospolita” 28.02.2022, [online:] <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art35776491-sondaz-wiekszosc-polakow-gotowych-na-przyjecie-wszystkich-uciekinierow-z-ukrainy> [dostęp/dоступ 28.03.2023].

Departament Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, *Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, wpisane do ewidencji oświadczeń (obowiązujące od 2018 r.)*, 10.11.2018, [online:] <https://psz.praca.gov.pl/-/8180211-oswiadczenia-o-powierze-niu-wykonywania-pracy-cudzoziemcowi-wpisane-do-ewidencji-oswiadczen-obowiazuja-ce-od-2018-r-> [dostęp/dоступ 5.07.2023].

Departament Rynku Pracy MRPiPS, *Zezwolenia na pracę cudzoziemców*, Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia, [online:] <https://psz.praca.gov.pl/-/8180075-zezwolenia-na-prace-cudzoziemcow> [dostęp/dоступ: 21.03.2024].

Departament Statystyki i Prognoz Aktuarnych ZUS, *Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych*, oprac. G. Mrugała, P. Nasiński, Warszawa 2020, [online:]

<https://www.zus.pl/documents/10182/2322024/Cudzoziemcy+w+polskim+systemie+ubezpiecze-proc.C5proc.84+spoproc.C5proc.82ecznych+2020.pdf/8a693717-9b66-3e70-737b--28fe827ea41e> [dostęp/доступ 20.07.2023].

Duszczyk M., Kaczmarczyk P., *War and migration: the recent influx from Ukraine into Poland and possible scenarios for the future*, „CMR Spotlight” 2022, nr 4, [online:] <https://www.migracje.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2022/04/Spotlight-APRIL-2022.pdf> [dostęp/доступ 29.06.2023].

Duszczyk M., Górny A., Kaczmarczyk P., Kubisiak A., *War refugees from Ukraine in Poland – one year after the Russian aggression. Socioeconomic consequences and challenges*, „Regional Science Policy & Practice” 2023, t. 15, nr 1, [online:] <https://doi.org/10.1111/rsp3.12642> [dostęp/доступ 28.06.2023].

Frontex stands with Ukraine, Frontex, 24.02.2023, [online:] <https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-stands-with-ukraine-koMhIh> [dostęp/доступ 7.03.2023].

Główny Urząd Statystyczny, *Aneks. Populacja cudzoziemców w Polsce w czasie COVID-19*, 8.07.2020, [online:] <https://new.stat.gov.pl/publikacje/aneks-populacja-cudzoziemcow-w--polsce-w-czasie-covid-19> [dostęp/доступ 20.06.2022].

Główny Urząd Statystyczny, *Bank Danych Lokalnych*, [Tabela skonfigurowana dla danych: „Ludność w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym wg. płci”, wiek produkcyjny dla kobiet to 15–59 lat, dla mężczyzn 15–64 lata] [online:] <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/tablica> [dostęp/доступ 20.06.2022].

Główny Urząd Statystyczny, *Populacja cudzoziemców w Polsce w czasie COVID-19*, 4.06.2020, [online:] <https://stat.gov.pl/statystyki-eksperymentalne/kapital-ludzki/populacja-cudzoziemcow-w-polsce-w-czasie-covid-19,12,1.html> [dostęp/доступ 28.06.2023].

Główny Urząd Statystyczny, *Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenie*, [plik w formacie .xlsx, online:] <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnienie-wynagrodzenia-koszty-pracy/wyrownania-sezonowe-przecietne-zatrudnienie-i-przecietne-miesieczne-wynagrodzenie,20,5.html> [dostęp/доступ 20.06.2022].

Główny Urząd Statystyczny, *Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 1990–2024*, 25.03.2024, [online:] <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/bezrobocie-rejestrowane/stopa-bezrobocia-rejestrowanego-w-latach-1990-2024,4,1.html> [dostęp/доступ 24.04.2024].

Główny Urząd Statystyczny, *Zezwolenia na pracę cudzoziemców w 2021 roku*, 20.05.2022, [online:] <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/opracowania/zezwozenia-na-prace-cudzoziemcow-w-2021-roku,18,5.html> [dostęp/доступ 27.11.2023].

Górny A., Kaczmarczyk P., Szulecka M., Bitner M., Okólski M., Siedlecka U., Stefańczyk A., *Imigranci w Polsce w kontekście uproszczonej procedury zatrudniania cudzoziemców*, Warszawa 2018, [online:] https://www.migracje.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2019/01/raport_power.pdf [dostęp/доступ 30.06.2023].

Górny A., Madej K., Porwit K., *Ewolucja czy rewolucja? Imigracja z Ukrainy do aglomeracji warszawskiej z perspektywy lat 2015–2019*, CMR Working Papers, nr 123(181), Ośrodek Badań nad Migracjami, Warszawa 2020, [online:] <https://www.migracje.uw.edu.pl/publikacje/ewolucja-czy-rewolucja-imigracja-z-ukrainy-do-aglomeracji-warszawskiej-z-perspektywy-lat-2015-2019/> [dostęp/доступ 15.12.2023].

Górny A., Porwit K., Madej K., *Imigranci z Ukrainy w aglomeracji warszawskiej w czasie pandemii COVID-19. Wyniki badania panelowego*, Fundacja Ośrodek Badań nad Migracjami, Warszawa 2021, [online:] <http://www.migracje.uw.edu.pl/publikacje/imigranci-z-ukrainy-w-aglomeracji-warszawskiej-w-czasie-pandemii-covid-19-wyniki-badania-panelowego/> [dostęp/dоступ 5.02.2022].

Górny A., *All circular but different: Variation in patterns of Ukraine-to-Poland migration*, „Population, Space and Place” 2017, 23:e2074, [online:] <https://doi.org/10.1002/psp.2074> [dostęp/dоступ 29.06.2023].

Iglicka K., Gmaj K., *Circular Migration Patterns Migration between Ukraine and Poland*, „METOIKOS” 2011, [online:] <http://hdl.handle.net/1814/19720> [dostęp/dоступ 20.06.2023].

Italy: Migrant women penalized most by pandemic, InfoMigrants, 27.10.2021, [online:] <https://www.infomigrants.net/fr/post/36040/italy-migrant-women-penalized-most-by-pandemic> [dostęp/dоступ 20.06.2023].

Jak Polacy wspierają uchodźców z Ukrainy? Wyniki badania ARC Rynek i Opinia, Nowy Marketing, 28.03.2022, [online:] <https://nowymarketing.pl/a/37101,jak-polacy-wspieraja-uchodzcow--z-ukrainy-wyniki-badania-arc-rynek-i-opinia> [dostęp/dоступ 28.03.2023].

Jaroszewicz M., *Ukraińscy migranci w Polsce a pandemia COVID-19*, Fundacja Batorego, 19.05.2020, [online:] https://www.batory.org.pl/blog_wpis/ukrainscy-migranci-w-polsce--a-pandemia-covid-19/ [dostęp/dоступ 1.02.2022].

Jun S.P., Yoo H.S., Choi S., *Ten years of research change using Google Trends: From the perspective of big data utilizations and applications*, „Technological Forecasting and Social Change” 2018, t. 130, [online:] <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2017.11.009> [dostęp/dоступ 20.06.2023]<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2017.11.009>.

Kubin K., Pogorzala E., *Raport z badania systemu nauczania dzieci cudzoziemskich języka polskiego jako drugiego/obcego w szkołach w Polsce*, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa 2014, [online:] http://ffrs.org.pl/wp-content/uploads/FRS_Raport_JP2_Kubin_Pogorzala_2014.pdf [dostęp/dоступ 22.04.2024].

Karakayali J., zur Nieden B., Groß S., Kahveci Ç., Güleriyüz T., Heller M., *Kształcenie dzieci nowo przybyłych i uchodźczych w Berlinie. Praktyki i wyzwania – raport z badań*, Berliński Instytut Badań Empirycznych nad Integracją i Migracją (BIM) Uniwersytetu Humboldtów w Berlinie, Berlin 2017, [online:] <https://static.zpe.gov.pl/portal/f/res/R14JaYbbFFX70/1647960298/1cfoHzp4XgjbQ7ALFN0nmEgk0PJYiPoy.pdf> [dostęp/dоступ 22.04.2024].

Kochhar R., *Unemployment rose higher in three months of COVID-19 than it did in two years of the Great Recession*, Pew Research Center, 11.06.2020, [online:] <https://www.pewresearch.org/short-reads/2020/06/11/unemployment-rose-higher-in-three-months-of-covid-19-than-it-did-in-two-years-of-the-great-recession/> [dostęp/dоступ 20.06.2023].

Kuta W., *W tych polskich miastach uchodźcy z Ukrainy osiedlają się najchętniej*, Portal Samorządowy, 23.02.2023, [online:] <https://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spoleczenstwo/w-tych-polskich-miastach-uchodzcy-z-ukrainy-osiedlaja-sie-najchetniej,442844.html> [dostęp/dоступ 28.03.2023].

Matłacz A., *W polskich szkołach i przedszkolach uczy się 187,9 tys. dzieci z Ukrainy*, Prawo.pl, 27.02.2023, [online:] <https://www.prawo.pl/oswiata/ukrainskie-dzieci-w-polskich-szkolach,520015.html> [dostęp/dоступ 17.07.2023].

Matsyuk H., *Marking Ukrainians' public space as interaction of language and ideology: past and present*, [w:] *Proceedings of the Fourth International Conference on Onomastics „Name and Naming”. Sacred and Profane in Onomastics*, red. O. Felecan, Editura Mega, Editura Argonavi, Cluj-Napoca 2017, [online:]

http://onomasticafelecan.ro/iconn4/proceedings/4_16_Matsyuk_Halyna_ICONN_4.pdf

[dostęp/dostup 20.05.2023].

MEiN: *W polskich szkołach i przedszkolach jest 187,9 tys. dzieci i młodzieży z Ukrainy, przybyłych po wybuchu wojny*, Serwis Samorządowy PAP, 27.02.2023, [online:]

<https://samorząd.pap.pl/kategoria/edukacja/mein-w-polskich-szkolach-i-przedszkolach-jest-1879-tys-dzieci-i-mlo-dziezy-z> [dostęp/dostup 17.07.2023].

Miller M.J., Kim J., Benet-Martinez V., *Validating the Riverside Acculturation Stress Inventory with Asian Americans*, „Psychological Assessment” 2011, t. 23, nr 2, [online:]

<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0021589> [dostęp/dostup: 20.06.2022].

Ministerstwo Edukacji Narodowej, *Kuratoria oświaty*, [online:]

<https://www.gov.pl/web/edukacja/kuratoria-oswiaty> [dostęp/dostup 11.05.2024].

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, *Blisko 3 tys. legalnych cudzoziemców*, 31.08.2012, [online:] <https://archiwum.mswia.gov.pl/pl/aktualnosci/10195,Blisko-3-tys-le-galnych-cudzoziemcow.html>

[dostęp/dostup 15.05.2024].

Mniejszości i ich języki wobec kryzysu. Pakiet antystygmatyzacyjny projektu „Językowe antidotum: żywotność językowa jako sposób budowy psychicznego dobrostanu, zdrowia i zrównoważonego rozwoju”, red. nauk. M. Bilewicz, J. Olko, WUW 2022, [online:]

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323557906> [dostęp/dostup 15.11.2024].

Naczelną Izbę Kontroli, *Informacja o wynikach kontroli. Przygotowanie Administracji Publicznej do Obsługi Cudzoziemców*, [online:] <https://www.nik.gov.pl/kontrola/P/18/105/> [dostęp/dostup 1.02.2022].

NIK o kształceniu dzieci cudzoziemców i obywateli polskich powracających do kraju, 8.09.2020,

[online:] <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/ksztalcenie-dzieci-cudzoziemcow-i-powraca-jacych-do-kraju.html> [dostęp/dostup 16.07.2023].

Phelps E.S., *The statistical theory of racism and sexism*, „The American Economic Review” 1972, t. 62, nr 4, [online:] <https://www.jstor.org/stable/1806107> [dostęp/dostup 20.06.2022].

Pietraszczyk M., *Rok 2019 w liczbach*, 7.02.2020, [online:]

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/aktualnosci/8196,Rok-2019-w-liczbach.html> [dostęp/dostup 25.07.2023].

Popyk A., *CHILDTRAN: The Role of Transnational Transitions and Formation of Sense of Belonging of Migrant Children in Poland. Report*, „Youth Working Papers” 2021, nr 3, [online:]

https://www.researchgate.net/publication/353982789_CHILDTRAN_The_Role_of_Transnational_Transitions_and_Formation_of_Sense_of_Belonging_of_Migrant_Children_in_Poland_Report

[dostęp/dostup 19.07.2023].

Popyk A., Pustułka P., *Educational Disadvantages During COVID-19 Pandemic Faced by Migrant Schoolchildren in Poland*, „Journal of International Migration and Integration” 2023, t. 24, [online:]

<https://doi.org/10.1007/s12134-022-00953-2> [dostęp/dostup 16.07.2023].

Popyk A., *The impact of distance learning on the social practices of schoolchildren during the COVID-19 pandemic: reconstructing values of migrant children in Poland*, „European Societies” 2021, t. 23, [online:] <https://doi.org/10.1080/14616696.2020.1831038> [dostęp/доступ 16.07.2023].

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zduńskiej Woli, *Zniesienie obowiązku noszenia maseczek, zniesienie kwarantanny i izolacji domowej*, 28.03.2022, [online:] <https://www.gov.pl/web/psse-zdunska-wola/zniesienie-obowiazku-noszenia-maseczek-zniesienie-kwaran-tanny-i-izolacji-domowej> [dostęp/доступ 11.05.2022].

Pracownik zagraniczny w dobie pandemii. Raport EWL, 2021, [online:] <https://ewl.com.pl/wp-content/uploads/2020/06/Raport-pracownik-zagraniczny-w-dobie-pandemii-2021.pdf> [dostęp/доступ 5.02.2022].

Rok wojny i pomocy Ukrainie, Miasto Warszawa, 23.02.2023, [online:] <https://um.warszawa.pl/-/rok-wojny-i-pomocy-ukrainie> [dostęp/доступ 28.03.2023].

Seals C.A., *Choosing a Mother Tongue: The Politics of Language and Identity in Ukraine*, Blue Ridge Summit: Multilingual Matters, Bristol 2019, [online:] <https://doi.org/10.21832/9781788925006> [dostęp/доступ 24.04.2024].

Straż Graniczna, *2020 rok w liczbach*, 2.02.2021, [online:] <https://www.strazgraniczna.pl/pl/aktualnosci/8938,2020-rok-w-liczbach.html> [dostęp/доступ 5.02.2022].

Strona internetowa projektu „Asystentura międzykulturowa jako instrument polityki integracyjnej: przypadek polskiego systemu edukacyjnego”, [online:] <http://intercultural-assistants.ipsir.uw.edu.pl/> [dostęp/доступ 26.04.2022].

Strzelecki P., Dudek B., *Badania ankietowe imigrantów z Ukrainy we Wrocławiu w 2020 roku – najważniejsze wnioski*, Departament Statystyki, Warszawa 2021, [online:] <https://nbp.pl/wp-content/uploads/2022/11/imigranci-Wroclaw-2020.pdf> [dostęp/доступ 20.06.2022].

Strzelecki, P., Growiec, J., Wyszynski R., *The contribution of immigration from Ukraine to economic growth in Poland*, „Review of World Economics” 2022, t. 158, [online:] <https://link.springer.com/article/10.1007/s10290-021-00437-y> [dostęp/доступ 20.06.2022].

Sytuacja na rynku pracy w dobie pandemii koronawirusa, oprac. K. Duda, 2020, [online:] <https://zzit.org.pl/okregi/lodzki/wp-content/uploads/sites/3/2020/10/Sytuacja-na-ryнку-pracy--w-dobie-pandemii-koronawirusa-raport-OPZZ.pdf> [dostęp/доступ 28.06.2023].

Szkolne Kodeksy Równego Traktowania, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, [on-line:] <https://frs.org.pl/szkoly/szkolne-kodeksy-rownego-traktowania/> [dostęp/доступ 06.04.2022].

Szkoła Przyjazna Prawom Człowieka. Jak przeciwdziałać wykluczeniu i przemocy w szkole? [online:] <https://um.warszawa.pl/waw/wcies/szkola-przyjazna-prawom-czlowieka> [dostęp/доступ 22.04.2024].

Szkoła Przyjazna Prawom Człowieka. Jak przeciwdziałać wykluczeniu i przemocy w szkole? [online:] <https://um.warszawa.pl/waw/wcies/materiały-edukacyjne-sppc> [dostęp/доступ 6.04.2022].

Szymańska-Matusiewicz G., *Abolicja jako element polskiej polityki migracyjnej*, „Infos” 2012, nr 19, [online:] [http://orka.sejm.gov.pl/wydbas.nsf/0/6FBDA71CFD062943C1257A9F00-358CA1/\\$File/Infos_133.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/wydbas.nsf/0/6FBDA71CFD062943C1257A9F00-358CA1/$File/Infos_133.pdf) [dostęp/доступ 30.06.2023].

Tomaszewska M., *Ruch bezwizowy z Ukrainą*, 9.06.2017, [online:] <https://www.strazgraniczna.pl/pl/aktualnosci/5033,Ruch-bezwizowy-z-Ukraina.html> [dostęp/доступ 15.07.2023].

Ukrainian External Labour Migration, Ukrainian Center for Social Reforms, State Statistics Committee of Ukraine, Kyiv 2009, [online:] https://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/11/Arch_ztm.htm [dostęp/доступ 24.04.2024].

Ukraińcy w Polsce 2020 – wyjechali, przyjechali czy zostali?, Selectivv, [online:] <https://selectivv.com/ukraincy-w-polsce-2020-wyjechali-przyjechali-czy-zostali/> [dostęp/доступ 20.06.2022].

Urząd do Spraw Cudzoziemców, *Cudzoziemcy w Polsce po 2020 r.*, 28.01.2021, [online:] <https://www.gov.pl/web/udsc/cudzoziemcy-w-polsce-po-2020-r> [dostęp/доступ 22.07.2023].

Urząd do Spraw Cudzoziemców, *Epidemia koronawirusa – specjalne rozwiązania dla cudzoziemców*, [online:] <https://www.gov.pl/web/udsc/epidemia-koronawirusa--specjalne-rozwiazania-dla-cudzoziemcow> [dostęp/доступ 15.07.2023].

Urząd do Spraw Cudzoziemców, *Zestawienia roczne*, [online:] <https://www.gov.pl/web/udsc/zestawienia-roczne> [dostęp/доступ 16.10.2022]. *W dn.24.02 #funkcjonariuszeSG odprawili...*[oficjalny komunikat Straży Granicznej na portalu X, [online:] https://twitter.com/Straż_Graniczna/status/1629376173787557894?cxt=HHwWjMC9wem_2pwtAAA A [dostęp/доступ 7.03.2023].

Wojdat M., Cywiński P., *Miejska gościnność: wielki wzrost, wyzwania i szanse. Raport o uchodźcach z Ukrainy w największych polskich miastach*, Centrum Analiz i Badań, Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza, kwiecień 2022, [online:] https://metropolie.pl/fileadmin/news/2022/10/UMP_raport_Ukraina_20220429_final.pdf [dostęp/доступ 29.06.2023].

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, *Cudzoziemcy w polskim systemie ubezpieczeń społecznych*, [online:] <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/statystyka/opracowania-tematyczne/cudzo-ziemcy>, [dostęp/доступ 1.02.2022].

Мельник С., Черничко С., *Етнічне та мовне різноманіття України*, ПоліПрінт, Ужгород 2010 (Melnyk S., Chernychko S., *Etnichne ta movne rozmaittia Ukrainy. Analitychnyi ohlyad sytuatsii* [Etniczna i językowa różnorodność Ukrainy. Analityczny przegląd sytuacji], Poli-Print, Užhorod 2010), [online:] https://real.mtak.hu/128600/1/melnyik_csernicsko.pdf [dostęp/доступ 24.04.2024].

Михальчук О., *Мовна ідентичність етнічних спільнот у контексті мовної ситуації*, „Studia Ukrainica Posnaniensia” 2021, № 9 (Mykhalchuk O., *Movna identychnist' etnichnykh spilnot u konteksti movnoi situatsii* [Tożsamość językowa społeczności etnicznych w kontekście sytuacji językowej], „Studia Ukrainica Posnaniensia”, 2021, nr 9), [online:] <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1019325> [dostęp/доступ 22.06.2023].

Опитування про мовну ситуацію в Україні: українська найпопулярніша серед молоді (Оритування про мовну ситуацію в Україні: українська найпопулярніша серед молоді [Badanie językowej sytuacji w Ukrainie: język ukraiński jest najbardziej popularny wśród młodzieży], 24.06.2019, [online:] <https://www.platfor.ma/opytuvannya-pro-movnu-sytuatsiyu-v-ukrayini-ukrayinska-najpopulyarnisha-sered-molodi/> [dostęp/доступ 20.05.2023].

Хмелько В.Є., *Лінгво-етнічна структура України: регіональні особливості та тенденції змін за роки незалежності*, „Наукові записки НАУКМА” 2004, № 32, стор. 3–15, (Khmelko V.E., *Lingvo-*

ethniczna struktura Ukrainy: regionalni osoblivosti ta tendentsii zmin za roky nezalezhnosti [Etnolingwistyczna struktura Ukrainy: specyfika regionalna i tendencje zmian w latach niepodległości], „Naukovi zapysky NAUKMA” 2004, nr 32, s. 3–15), [online:] https://shron1.chtyvo.org.ua/Khmelko_Valerii/Linhvo-etnichna_struktura_Ukrainy_rehionalni_osoblyvosti_i_tendentsii_zmin_za_roky_nezalezhnosti.pdf [dostęp/доступ 4.04.2024].

Akty prawne / Нормативно-правові акти

Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców, Dz.U. 2015 poz. 97, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20150000097> [dostęp/доступ 29.06.2023].

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 marca 2022 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, Dz.U.2022 poz. 573, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220000573> [dostęp/доступ 22.04.2024].

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 roku w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy, Dz.U. 2022 poz. 645, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU202200-00645> [dostęp/доступ 6.04.2024].

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 roku w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, Dz.U. 2019 poz. 1650, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220-000573> [dostęp/доступ 22.04.2024].

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 września 2016 roku w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, Dz.U. 2016 poz. 1453, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20160001453> [dostęp/доступ 22.04.2024].

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, Dz.U. 2020 poz. 491, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20200000491> [dostęp/доступ 5.07.2023].

Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisana w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokół, podpisany w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, Dz.U. 2009 nr 103 poz. 858, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20091030858> [dostęp/доступ 24.04.2024].

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz.U. poz. 374,

[online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU2020000-0374> [dostęp/доступ 15.12.2023].

Ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz.U. 2022 poz. 583, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220000583> [dostęp/доступ 24.04.2024].

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2023 poz.185, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20230000185> [dostęp/доступ 24.04.2024].

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe, Dz.U. 2017 poz. 59, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20170000059> [dostęp/доступ 22.04.2024].

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2022 poz. 91, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220000091> [dostęp/доступ 15.07.2023].

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2017 roku poz. 1543, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170001543> [dostęp/доступ 5.07.2023].

Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 roku o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania, Dz.U. 2010 nr 254 poz. 1700, art. 7, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu20102541700> [dostęp/доступ 22.04.2024].

Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425, [online:] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19910950425> [dostęp/доступ 22.04.2024].